Prevederi specifice pentru acreditarea organismelor de certificare certifică sisteme de management anti-mită

1. SCOP

Prezenta anexă stabilește prevederile specifice aplicabile acreditării organismelor de certificare care auditează și certifică sisteme de management anti-mită, în conformitate cu standardul SR ISO 37001:2025, în completarea cerințelor prevăzute în RS-5.2 SM.

2. PREVEDERI SPECIFICE PRIVIND APLICAREA STANDARDULUI SR EN ISO/CEI 17021-1:2015

OEC care efectuează certificarea sistemelor de management anti-mită sunt evaluate de RENAR în conformitate cu SR EN ISO/CEI 17021-1:2015 și cu prevederile RS-5.2 SM.

RENAR evaluează competența personalului OEC implicat în procesul de audit și certificare conform cerințelor specifice prevăzute în SR ISO/IEC TS 17021-9:2017.

Prezentul capitol urmărește structura standardului SR EN ISO/CEI 17021-1:2015 și cuprinde numai articolele din standard care necesită clarificări sau particularizări pentru certificarea sistemelor de management anti-mită.

Prevederile de mai jos se aplică suplimentar cerințelor stabilite în RS-5.2 SM.

2.1.1 *Art. 7.1 Competența personalului*

2.1.1.1 *Art. 7.1.2 - 7.1.4*

Suplimentar față de cerințele privind cunoștințele și abilitățile prevăzute în Anexa A la SR EN ISO/CEI 17021-1:2015, personalul OEC implicat în activitățile de audit și certificare a sistemelor de management anti-mită, inclusiv în luarea deciziilor privind certificarea, trebuie să îndeplinească cerințele de competență aplicabile, prevăzute în Anexa A la SR ISO/IEC TS 17021-9:2017.

2.1.2 *Art. 9.1 Activități pre-certificare*

2.1.2.1 *Art. 9.1.1 Solicitare*

OEC trebuie să obțină informații și documente relevante privind statutul juridic și sediul social al organizației solicitante, care să permită identificarea fără echivoc a acesteia.

În cazul grupurilor de societăți, consorțiilor sau al altor structuri organizaționale similare, pot fi incluse informații referitoare la organizația-mamă sau la alte entități asociate, fără a crea impresia că certificarea acoperă entități ori activități care nu sunt incluse în domeniul certificării.

2.1.2.2 *Art. 9.1.3 Program de audit*

OEC trebuie să determine și să documenteze, pentru fiecare organizație care solicită certificarea sistemului de management anti-mită, nivelul riscului de mituire asociat activităților acesteia.

La stabilirea programului de audit, OEC trebuie să ia în considerare nivelul riscului de mituire identificat, precum și complexitatea, natura și particularitățile activităților organizației.

2.1.2.3 *Art. 9.1.4 Determinarea duratei auditului*

OEC trebuie să stabilească și să documenteze durata auditurilor de certificare a sistemelor de management anti-mită, utilizând ca referință tabelul aferent sistemelor de management al calității (SMC) din documentul Global ACI-TECH-3-004 (M), cu luarea în considerare a particularităților organizației auditate și a nivelului riscului de mituire.

În cazul în care organizația solicitantă a fost implicată, în ultimii 5 ani, în cel puțin o anchetă judiciară privind fapte de corupție, durata auditului poate fi majorată cu până la 30%, pe baza unei analize documentate a riscurilor și a impactului acestora asupra activităților de audit.

În cazul auditurilor sistemelor de management integrate (IMS), determinarea duratei auditului se realizează în conformitate cu prevederile documentului Global ACI-TECH-3-008 (M), cu respectarea cerințelor aplicabile fiecărui sistem de management inclus în audit.

Reducerile tarifare acordate de OEC, conform politicilor și procedurilor proprii, nu trebuie să determine reduceri ale duratei auditurilor care nu sunt justificate prin criterii tehnice documentate.

2.1.3 *Art. 9.6.4. Audituri speciale*

OEC trebuie să încheie acorduri contractuale cu clienții săi care să permită efectuarea unor audituri speciale în cazul în care organizația certificată este sau a fost implicată în anchete judiciare privind fapte de corupție, există informații credibile referitoare la un risc ridicat de mituire sau sunt identificate alte situații care pot pune sub semnul întrebării eficacitatea sistemului de management anti-mită.

OEC trebuie să analizeze informațiile disponibile, să evalueze impactul acestora asupra certificării și să documenteze decizia privind necesitatea efectuării unui audit special.

3. PREVEDERI SPECIFICE REFERITOARE LA PROCESUL DE ACREDITARE

Procesul de acreditare se desfășoară în conformitate cu prevederile RE-01 și RS-5.2 SM, completate de următoarele prevederi specifice:

3.1.1 Inițierea acreditării

Mapa de documente informative aferente domeniului de acreditare conform SR EN ISO/IEC 17021-1:2015 este disponibilă pe site-ul RENAR https://www.renar.ro, la secțiunea „Procesul de acreditare – Documente pentru acreditare – Mape”.

3.1.2 Solicitarea acreditării

Domeniul de acreditare solicitat în vederea acreditării este cel documentat în “Lista domeniilor pentru care se solicită acreditarea – SMAM”.

La depunerea solicitării de acreditare, OEC trebuie să fi emis cel puțin un certificat de conformitate pentru sisteme de management anti-mită și să poată asigura desfășurarea unei evaluări prin asistare în cadrul procesului de acreditare.

În cazul în care OEC deține deja o acreditare acordată de RENAR în conformitate cu standardul SR EN ISO/CEI 17021-1:2015, solicitarea de acreditare a OEC care efectuează audit și certificare a sistemelor de management anti-mită va fi tratată ca o extindere.

La evaluarea solicitării de extindere, RENAR ia în considerare informațiile și rezultatele relevante ale evaluărilor efectuate în cadrul acreditărilor existente, în măsura în care acestea sunt aplicabile activităților de certificare SMAM solicitate.

3.1.3 Evaluare

RENAR efectuează cel puțin o evaluare prin asistare în cadrul procesului de acreditare inițială a OEC. Pe parcursul fiecărui ciclu de acreditare, RENAR efectuează cel puțin două evaluări prin asistare.

Numărul și selectarea evaluărilor prin asistare se stabilesc luând în considerare numărul organizațiilor certificate de OEC, diversitatea activităților și a domeniilor de certificare, nivelul riscului de mituire asociat organizațiilor certificate, precum și rezultatele evaluărilor anterioare ale OEC.

RENAR selectează, cu prioritate, pentru evaluările prin asistare, audituri efectuate la organizații cu nivel ridicat sau mediu al riscului de mituire. În cazul în care OEC nu deține astfel de organizații certificate, pot fi selectate și audituri la organizații cu nivel redus al riscului de mituire.

La analiza nivelului riscului de mituire se iau în considerare, după caz, următorii factori:

a) implicarea organizației în anchete judiciare privind fapte de corupție, inclusiv natura faptelor investigate, perioada la care acestea se referă și stadiul procedurilor;
b) natura activităților desfășurate, sectorul economic și gradul de expunere la interacțiuni cu autorități și instituții publice;
c) participarea organizației la proceduri de achiziții publice, contracte publice, proiecte finanțate din fonduri publice sau alte activități care implică gestionarea unor resurse financiare semnificative;
d) ponderea finanțărilor publice, naționale sau internaționale, în veniturile organizației, inclusiv situațiile în care aceasta depășește 30%;
e) statutul organizației, inclusiv apartenența la sectorul public, listarea la bursă sau existența unor relații contractuale complexe cu terți;
f) desfășurarea activităților în țări sau regiuni caracterizate printr-un nivel ridicat al riscului de corupție, luând în considerare inclusiv Indicele de Percepție a Corupției (CPI), publicat de Transparency International;
g) existența unor diferențe semnificative între dimensiunea organizației, numărul personalului, volumul veniturilor și complexitatea tranzacțiilor desfășurate;
h) alte informații relevante privind expunerea organizației la riscuri de mituire, inclusiv incidente, sesizări, relații cu intermediari, conflicte de interese și rezultatele auditurilor anterioare.

Organizațiile se încadrează în niveluri de risc ridicat, mediu sau redus, pe baza unei analize documentate a factorilor relevanți, ținând seama de natura, amploarea și complexitatea activităților desfășurate.

Încadrarea în nivelul de risc ridicat se realizează atunci când informațiile disponibile indică o expunere semnificativă la riscuri de mituire, prin natura activităților, contextul operațional, istoricul incidentelor sau cumulul unor factori de risc relevanți.

Încadrarea în nivelul de risc mediu se realizează atunci când sunt identificate riscuri de mituire care necesită o atenție suplimentară în cadrul evaluării, fără ca acestea să justifice încadrarea în nivelul de risc ridicat.

Încadrarea în nivelul de risc redus se realizează atunci când analiza informațiilor disponibile indică o expunere limitată la riscuri de mituire, în raport cu natura și complexitatea activităților organizației.

Existența izolată a unuia dintre factorii menționați anterior nu determină în mod automat încadrarea organizației într-un anumit nivel de risc.

RENAR documentează justificarea selectării evaluărilor prin asistare, ținând seama de nivelul de risc al organizațiilor și de necesitatea obținerii unor dovezi reprezentative privind competența OEC.

RENAR efectuează, după caz, evaluări prin asistare la audituri din etapa 1 și/sau etapa 2 a certificării inițiale.

Pe durata unui ciclu de acreditare, RENAR efectuează cel puțin o evaluare prin asistare la un audit de certificare inițială și cel puțin o evaluare prin asistare la un audit de recertificare.

La selectarea auditurilor care urmează să fie asistate, RENAR urmărește, în măsura posibilităților, diversificarea eșantionului în ceea ce privește organizațiile certificate, activitățile auditate și membrii echipelor de audit, evitând repetarea nejustificată a evaluării acelorași auditori sau a auditurilor efectuate la aceleași organizații client în cadrul aceluiași ciclu de acreditare.

Echipa de evaluare RENAR are acces la documentele și înregistrările relevante ale sistemului de management al organizației auditate, necesare desfășurării evaluării prin asistare, în condițiile respectării cerințelor aplicabile privind confidențialitatea și protecția informațiilor.